

Gradivo za sejo Občinskega sveta Občine Črnomelj v juniju 2023

Zadeva: **SEZNANITEV Z AKCIJSKIM NAČRTOM DESTINACIJE BELA KRAJINA ZA OBDOBJE 2023 - 2026 V OKVIRU ZELENE SHEME SLOVENSKEGA TURIZMA**

UVOD IN OBRAZLOŽITEV:

Občina Črnomelj je leta 2016 s podpisom zelene zaveze vstopila v projekt Zelena shema slovenskega turizma (v nadaljevanju ZSST). Zelena shema slovenskega turizma je orodje na nacionalni ravni oziroma certifikacijska shema, ki pod krovno znamko SLOVENIA GREEN združuje vsa prizadevanja za trajnostni razvoj turizma v Sloveniji ter destinacijam in ponudnikom ponuja konkretna orodja za oceno in izboljšanje trajnostnega poslovanja. Ključni strateški cilj Zelene sheme slovenskega turizma je uvajanje trajnostnih modelov v slovenski turizem, tako na ravni turističnih ponudnikov kot destinacij. Vse cilje strateških usmeritev spremlja trajnostni razvoj in skrb za ekonomsko, družbeno-kulturno in naravno okolje. Tudi v strateških ciljih Občine Črnomelj je trajnostni razvoj izpostavljen kot prioritetni cilj, ki ga Občina Črnomelj na različnih področjih delovanja uresničuje prek ukrepov v smeri spoštljivega in vzdržnega odnosa do okolja (spodbujanje trajnostne mobilnosti, spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije, energetska sanacija stavb, vzpostavitev mestnih zelenih površin, ipd.), ki so pomembni kazalniki pri ZSST.

V destinaciji Bela krajina smo se v letu 2016 pridružili destinacijam, ki svojo trajnostno poslovanje na področju turizma presojuje z uporabo mednarodnega orodja Green Destinations Standard, kar nam omogoča tako nacionalno kot mednarodno primerljivost in vidnost. Z vstopom v shemo 2016 smo pridobili srebrni znak Slovenia green, ki smo ga v letu 2019 ob ponovni presoji nadgradili v zlati znak. Ob ponovni presoji v začetku leta 2023 smo pridobili bronasti znak, največ točk smo izgubili na področju sklopov Okolje in podnebje ter Poslovanje turističnih podjetij & komunikacija.

Za izvajanje zelenih aktivnosti v destinaciji Bela krajina skrbi zelena ekipa, ki jo koordinira RIC Bela krajina in je od leta 2023 sestavljena iz 12 članov iz različnih sektorjev, ki s posameznimi aktivnostmi vplivajo na različna področja razvoja trajnostnega razvoja destinacije.

PRILOGA: Akcijski načrt ukrepov za spodbujanje razvoja trajnostnega turizma za obdobje 2023 do 2026

PREDLOG SKLEPA:

Na podlagi navedenega dajemo Občinskemu svetu Občine Črnomelj v seznanitev vsebino Akcijskega načrta destinacije Bela krajina za obdobje 2023 - 2026 v okviru Zelene sheme slovenskega turizma ter predlagamo, da se Občinski svet Občine Črnomelj z navedenim Akcijskim načrtom DESTINACIJE Bela krajina za obdobje 2023 - 2026 seznaní v predlagani vsebini in obliki.

Gradivo pripravil:
RIC Bela krajina
v sodelovanju z Občino Črnomelj

Predlagatelj:
Andrej Kavšek, župan, l.r.

MNENJE ODBORA ZA TURIZEM IN VARSTVO OKOLJA:

Odbor za turizem in varstvo okolja je na svoji 2. redni seji dne 19. 6. 2023 obravnaval gradivo »Seznanitev z Akcijskim načrtom destinacije Bela krajina za obdobje 2023 - 2026 v okviru Zelene sheme slovenskega turizma«.

Na osnovi prejetega gradiva in dodatne obrazložitve na seji odbora le-ta Občinskemu svetu Občine Črnomelj predlaga, da:

1. se z gradivom seznaní in sprejme sklep predlagatelja gradiva;
2. sprejme sklep, da se župana in občinsko upravo zadalži, da preverijo možnosti za bolj učinkovito sodelovanje pri izvajanju akcijskega načrta destinacije Bele krajine in k bolj učinkovitemu sodelovanju povabijo tudi preostali dve belokranjski občini, obe javni komunalni podjetji ter druge javne ustanove. Za te namene naj vsi skupaj v sodelovanju z RIC Bela krajina proučijo možnost zagotavljanja in financiranja kadra, ki bi se ukvarjal na RIC Bela krajina izključno s tem področjem. Le ta bi koordiniral med vsemi navedenimi in še drugimi ustanovami in hkrati za ustanove pripravljaj posamezne pravne in druge podlage za hitrejše in bolj učinkovito doseganje ciljev akcijskega načrta.

Predsednica
Odbora za turizem in varstvo okolja
Vesna Fabjan, l.r.

Bela krajina

SRČNIH LJUDI

ZELENA SHEMA SLOVENSKEGA TURIZMA

Zelena shema slovenskega turizma je orodje na nacionalni ravni oziroma certifikacijska shema, ki pod krovno znamko SLOVENIA GREEN:

- združuje vsa prizadevanja za trajnostni razvoj turizma v Sloveniji,
- destinacijam in ponudnikom ponudi konkretna orodja za oceno in izboljšanje trajnostnega delovanja,
- skozi znamko SLOVENIA GREEN to zeleno delovanje tudi promovira

Ključni strateški cilj Zelene sheme slovenskega turizma je uvajanje trajnostnih modelov v slovenski turizem, tako na ravni turističnih ponudnikov kot destinacij. Vse cilje strateških usmeritev spremlja trajnostni razvoj in skrb za ekonomsko, družbeno-kulturno in naravno okolje. Za Zeleno shemo slovenskega turizma uporabljamo kratico ZSST.

RIC
bela krajina

BELA KRAJINA PREJEMNICA BRONASTEGA ZNAKA SLOVENIA GREEN

V destinaciji Bela krajina smo se v letu 2016 pridružili destinacijam, ki svojo trajnostno poslovanje na področju turizma presojujejo z uporabo mednarodnega orodja Green Destinations Standard, kar nam omogoča tako nacionalno kot mednarodno primerljivost in vidnost. Z vstopom v shemo 2016 smo pridobili srebrni znak Slovenia green, ki smo ga v letu 2019 ob ponovni presoji nadgradili v zlati znak. Ob ponovni presoji v začetku leta 2023 smo pridobili bronasti znak, največ točk smo izgubili na področju sklopov Okolje in podnebje ter Poslovanje turističnih podjetij & komunikacija.

ZELENA EKIPA

Za izvajanje zelenih aktivnosti v destinaciji Bela krajina skrbi zelena ekipa, ki jo koordinira RIC Bela krajina in je od leta 2023 sestavljena iz 12 članov iz različnih sektorjev ki s posameznimi aktivnostmi vplivajo na različna področja razvoja trajnostnega razvoja destinacije. Zeleno ekipo sestavljajo predstavniki:

1. RIC Bela krajina (DMO) - 2 osebi
2. KP Lahinja (RIC) - 1 oseba
3. ZVNRS OE Novo mesto - 1 oseba
4. Komunala Črnomelj - 1 oseba
5. Komunala Metlika - 1 oseba
6. Občina Črnomelj - 1 oseba
7. Občina Metlika - 1 oseba
8. Občina Semič - 1 oseba
9. Turistično gospodarstvo - 1 oseba
10. Gospodarstvo (Beti d.d.) - 1 oseba
11. ZIK Črnomelj - 1 oseba
12. SŠ Črnomelj - 1 oseba

AKCIJSKI NAČRT

Zelena ekipa pripravi triletni akcijski načrt, ki ga skušamo v obdobju treh let doseči.

MERILA

Standard Slovenia Green sestavlja preko 100 meril, ki pokrivajo 6 tematskih področij:

1. Destinacijski management,
2. Narava in pokrajina,
3. Okolje in podnebje,
4. Kultura in tradicija,
5. Družbena klima,
6. Poslovanje turističnih podjetij.

Posamezna merila zeleni koordinator letno pregleduje, vpisuje rezultate, pojasnila, oblikuje in pripravlja dokumente in priloži dokazila o določeni trajnostni aktivnosti.

KAZALNIKI

Zbiramo kvantitativne podatke, ki jih lahko primerjamo z drugimi destinacijami na državni ravni in preverjamo kako uspešni smo na posameznem področju.

PONOVA PRESOJA ZNAKA V LETU 2023

Pri ponovni presoji znaka Slovenia green smo iz strani Konzorcija SG pridobili usmeritve in priporočila na katerih področjih trajnostnega delovanja moramo izvajati še dodatne aktivnosti. Na podlagi pregleda Akcijskega načrta 2023 – 2026 in izpolnjenih meril ter kazalnikov lahko predvidimo, na katerih področjih nam gre dobro in kje moramo posvetiti dodatno pozornost, da bomo izboljšali razvoj trajnostnega turizma v destinaciji Bela krajina.

AKCIJSKI NAČRT UKREPOV

Na podlagi rezultatov je ožja zelena ekipa pripravila Akcijski načrt za obdobje 2023 – 2026, ki zasleduje smernice »Green Destinations Standard« in upošteva usmeritve, ki so bile pridobljene iz strani konzorcija Slovenia green.

Z VSEBINO AKCIJSKEGA
NAČRTA SE SEZNANIJO
OBČINSKI SVETI VSEH
TREH OBČIN

AKCIJSKI NAČRT

2023 - 2026

AKCIJSKI NAČRT UKREPOV ZA SPODBUJANJE RAZVOJA TRAJNOSTNEGA TURIZMA 2023 - 2026

Splošne značilnosti destinacije	
<i>0.7 Krovni zeleni opis in slogan</i>	Krovni zeleni opis in slogan Opredelitev Zelenega DNK
Destinacijski management	
<i>1.4 Sodelovanje z deležniki</i>	Seznam deležnikov Destinacija Bela krajina bo izdelala dokument Seznam deležnikov ter ga redno (letno) posodabljala.
<i>1.5 Popis turističnih zmogljivosti in virov</i>	Popis turističnih zmogljivosti in virov Destinacija Bela krajina bo pripravila popis turističnih zmogljivosti in virov ter ga letno posodabljala.
<i>1.6 Analiza vplivov turizma</i>	Priprava posodobljene Analize vpliva turizma za obdobje 2023 - 2026 Destinacija Bela krajina bo pripravila posodobljen dokument Analiza Vpliva turizma, ga vsako leto pregledala in dopolnila. Pri pripravi bomo sodelovali s strokovnjaki in člani Zelene ekipe.
<i>1.7 Strategija razvoja turizma</i>	Sprejetje nove Strategije razvoja turizma v Beli krajini za obdobje 2024 - 2029 Destinacija Bela krajina bo skupaj z zunanjimi izvajalci in deležniki pripravila novo Strategijo turizma Bele krajine za obdobje 2024 - 2029. Nova strategija bo v javni obravnavi in potrjena s strani občinskih svetov do konca leta 2023.
<i>1.10 Spremljanje značilnosti turističnega obiska</i>	Analiza značilnosti turističnega obiska Destinacija Bela krajina bo pripravila Analizo značilnosti turističnega obiska za obdobje 2023 - 2026. Vsako leto bomo izvajali anketiranje obiskovalcev in rezultate tudi javno objavili.
<i>1.12 Upravljanje turističnega obiska</i>	Akcijski načrt za upravljanje turističnega obiska Destinacija bo pregledala turistično najbolj obremenjene točke in pripravila akcijski načrt za razbremenitev točk in usmerjanje turističnih tokov.
<i>1.13 Blaženje pritiska na osrednje znamenitosti</i>	Načrt blaženje pritiska na osrednje znamenitosti Destinacija Bela krajina bo identificirala najbolj obremenjene turistične in

<p>znamenitosti</p>	<p>kulturne znamenitosti ter pripravila načrt blaženja pritiska nanje. S strani regionalnega razvojnega centra RC Novo mesto d.o.o. se bo prijavil projekt LIBE KOLPA – Living on the border edge of river Kolpa, ki bo naslavljaj problem - Skupni pristop k reševanju upravljanja zelene infrastrukture na čezmejnem območju.</p>
<p>1.14 Vedenje obiskovalcev v ranljivih območjih</p>	<p>Smernice primerenga vedenja ob kulturnih znamenitostih in v ranljivih območjih</p> <p>Destinacija Bela krajina bo izdelala smernice za primerno vedenje obiskovalcev ob kulturnih znamenitostih in v ranljivih naravnih območjih. Smernice bodo zapisane v slovenščini, angleščini in nemščini ter objavljene na spletni strani destinacije ter vseh treh TICih.</p>
<p>1.15 Spremljanje trajnostnih kazalnikov</p>	<p>Spremljanje trajnostnih kazalnikov</p> <p>Destinacija Bela krajina bo vzpostavila sistem spremljanja trajnostnih kazalnikov in jih za vsako leto pregledala ter predstavila v poročilu. Seznam bo opredeljen v Strategiji razvoja turizma Bele krajine do leta 2029 in se bo usklajeval z Nacionalnim informacijskim središčem.</p>
<p>1.17 Javno poročanje o trajnostnih dosežkih</p>	<p>Javno poročanje o trajnostnih dosežkih</p> <p>Destinacija Bela krajina bo javno objavljala najpomembnejše dosežke iz področja trajnostnega turizma najmanj na dve leti.</p>
<p>1.19 Korupcija</p>	<p>Načrt integritete</p> <p>Destinacija Bela krajina oz. upravljalec destinacije (RIC Bela krajina) bo sprejel Načrt integritete in redno poročal Komisiji za preprečevanje korupcije.</p>
<p>Narava in krajina</p>	
<p>2.2 Vplivi turizma na naravo</p>	<p>Ukrepi za preprečevanje vplivov turizma na naravo</p> <p>Destinacija Bela krajina redno spremlja pozitivne in negativne vplive turizma na naravo. Na negativne vplive turizma se ustrezno odziva. Destinacija bo zasnovala ukrepe za preprečevanje negativnih vplivov turizma na naravo. Destinacija bo izvaja ukrepe za preprečevanje negativnih vplivov turizma na naravo.</p>
<p>2.4 Invazivne tujerodne vrste</p>	<p>Priročnik invazivne tujerodne vrste Bele krajine</p> <p>Destinacija Bela krajina bo identificirala invazivne tujerodne vrste v sodelovanju s strokovnjaki (Zavod za varstvo narave) in izvajala ukrepe za</p>

	omejevanje in preprečevanje širjenja tujerodnih vrst. Ponudnikom, obiskovalcem in prebivalcem bomo podali priporočila za odstranjevanje invazivk in njihovo nadaljnjo uporabo.
Okolje in podnebje	
<i>3.1 Hrup</i>	<p>Smernice in ukrepe za nižanje emisij hrupa iz turistične dejavnosti</p> <p>Destinacija Bela krajina bo ustrezno regulirala in nižala raven hrupa. K temu bomo spodbujali tudi turistično gospodarstvo in obiskovalce. Sprejeli bomo smernice in ukrepe za nižanje emisij hrupa iz turistične dejavnosti.</p>
<i>3.2 Svetlobno onesnaženje</i>	<p>Smernice in ukrepi za nižanje svetlobnega onesnaževanja</p> <p>Destinacija Bela krajina bo ustrezno naslavlja vplive svetlobnega onesnaženja na prostoživeče živali, prebivalce in kakovost turističnih doživetij. Turistično gospodarstvo in obiskovalce bomo spodbuja k nižanju ravni svetlobnega onesnaženja. Sprejeli bomo smernice in ukrepe za nižanje svetlobnega onesnaževanja iz turistične dejavnosti.</p>
<i>3.8 Zmanjševanje količin trdnih odpadkov</i>	<p>Določitev kvantitativnih ciljev za zmanjševanje količin trdnih odpadkov</p> <p>Destinacija Bela krajina bo zastavila kvantitativne cilje in opredelila ukrepe za zmanjševanje količin trdnih odpadkov s poudarkom na zmanjševanju količin plastične embalaže, izdelkov za enkratno uporabo in zavržene hrane, v sodelovanju s Komunalama Črnomelj in Metlika.</p>
<i>3.11 Smetenje</i>	<p>Ukrepi za preprečevanje smetenja</p> <p>Destinacija Bela krajina bo naslovila izziv smetenja na priljubljenih javnih površinah in območjih, ki ga povzročajo domačini ali obiskovalci. Destinacija bo zasnovala ukrepe za preprečevanje smetenja.</p>
<i>3.13 Nižanje emisij iz prometa od turističnih potovanj</i>	<p>Nižanje emisij iz prometa od turističnih potovanj</p> <p>Destinacija Bela krajina bo v naslednjih treh letih zastavila kvantitativne cilje za nižanje emisij iz prometa od turističnih potovanj v destinacijo in znotraj nje. Pričeli bomo z rednim merjenjem emisij iz prometa od turističnih potovanj in opredelili bomo ukrepe za nižanje emisij iz prometa od turističnih potovanj.</p>
<i>3.18 Učinkovita izravnava ogljičnega</i>	<p>Učinkovita izravnava ogljičnega odtisa</p> <p>V destinaciji bomo za obiskovalce pripravili možnosti za izravnavo</p>

<i>odtisa</i>	Ogljičnega odtisa.
<i>3.19 Odzivi na podnebna tveganja</i>	<p>Študija vplivov podnebnih sprememb v turizmu</p> <p>Pripravili bomo dokument vpliva podnebnih sprememb v turizmu v katerem so identificirane posledice podnebnih sprememb za turizem. Podatke bom povzeli po CRP Podnebne spremembe in trajnostni razvoj slovenskega turizma. Opredelili bomo ukrepe za prilagajanje turističnega sektorja posledicam podnebnih sprememb in skrbeli za dosledno izvajanje le teh.</p>
Kultura in tradicija	
<i>4.2 Upravljanje vplivov turizma na kulturo</i>	<p>Upravljanje vplivov turizma na kulturo</p> <p>Destinacija Bela krajina bo redno spremljala pozitivne in negativne vplive turizma na kulturo. Destinacija bo identificirala morebitne negativne vplive turizma na kulturno dediščino in zasnovala ukrepe za preprečevanje negativnih vplivov turizma na kulturo.</p>
Družbena klima	
<i>5.6 Dostopnost</i>	<p>Akcijski načrt zagotavljanja dostopnosti</p> <p>Destinacija Bela krajina bo skupaj z zunanjimi strokovnjaki oblikovala Politiko na področju zagotavljanja dostopnosti vsem, tudi invalidom. Izvedli bomo popis infrastrukture in akcijski načrt zagotavljanja dostopnosti za vse skupine, gibalno oviranim, slepim in slabovidnim, gluhim in gluhonemim.</p>
<i>5.8 Osveščanje prebivalcev o trajnostnem turizmu</i>	<p>Osveščanje prebivalcev o trajnostnem turizmu</p> <p>Destinacija Bela krajina bo oblikovala načrt obveščanja, osveščanja in usposabljanja prebivalcev o trajnostnem turizmu.</p>
<i>5.9 Prispevki deležnikov</i>	<p>Priložnost za prispevke izbranim družbenim in okoljskim iniciativam</p> <p>Destinacija Bela krajina bo lokalnim podjetjem, prebivalcem in Obiskovalcem nudila priložnosti za prostovoljne ali finančne prispevke izbranim družbenim in okoljskim iniciativam. Oblikovali bomo različne pobude in jih ponudili javnosti. Prav tako bomo spodbujali ponudnike v destinaciji, da bodo gostom ponudili, da lahko finančno prispevajo k izboljšanju določene ekološke problematike.</p>

<p>5.10 Zadovoljstvo prebivalcev</p>	<p>Spremljanje zadovoljstva prebivalcev</p> <p>Destinacija Bela krajina bo spremlja zadovoljstvo prebivalcev z Upravljanjem destinacije in razvojem turizma. Izvajali bomo anketiranje, vsaj 1x letno. Vzpostavili bomo sistem rednega spremljanja zadovoljstva prebivalcev. Identificirali bomo področja, na katerih prebivalci izražajo nezadovoljstvo. Sprejeli bomo ukrepe za zmanjšanje nezadovoljstva na identificiranih področjih.</p>
<p>5.11 Spremljanje ekonomskih učinkov</p>	<p>Spremljanje ekonomskih učinkov turizma</p> <p>Destinacija Bela krajina bo redno spremlja in objavlja podatke o posrednem in neposrednem prispevku turizma k lokalni ekonomiji. Podatki bodo zajemali prihode in prenočitve, pobrano turistično takso, okvirno porabo obiskovalcev, zaposlovanje v turizmu in investicije. Podatke bomo javno objavili na destinacijski spletni strani (B2B podstran).</p>
<p>5.16 Izkoriščanje nepremičnin</p>	<p>Načrt razvoja turističnih nastanitvenih kapacitet</p> <p>Destinacija bela krajina bo v prihodnjih treh letih načrtovala strukturo turističnih nastanitvenih kapacitet in jo v meri, kolikor je mogoče, uravnavala. Pripravili bomo dokument razvoja turističnih nastanitvenih kapacitet, smernice in ukrepe.</p>
<p>5.17 Krizni načrt za turizem</p>	<p>Izdelava kriznega načrta za turizem</p> <p>Destinacija Bela krajina bo pripravila krizni načrt za turizem. V njem bomo opredelili krize in tveganja, ki lahko (ne)pričakovano prizadenejo turistični sektor ter mehanizme za blaženje le teh.</p>
<p>Poslovanje turističnih podjetij & komunikacija</p>	
<p>6.4 Raba vode v turističnih podjetjih</p>	<p>Izdelava načrta aktivnosti za dvig okolju prijaznega poslovanja</p> <p>V destinaciji bomo pripravili Načrt aktivnosti za dvig okolju prijaznega poslovanja. Javnim zavodom in turističnim ponudnikom bomo pripravili grafike, ki bodo spodbujale k varčnemu ravnanju z vodo, spodbujale k uporabi vode iz pipe, itd ...</p>
<p>6.5 Ravnanje z odpadki v turističnih podjetjih</p>	<p>Spodbujanje pravilnega ravnanja z odpadki v turističnih podjetjih</p> <p>V destinaciji bomo pripravili Načrt aktivnosti za dvig okolju prijaznega poslovanja. Javnim zavodom in turističnim ponudnikom bomo pripravili grafike, ki bodo spodbujale k v premišljenemu ravnanju z odpadki, spodbujali k ločevanju, ponovno uporabi, itd.</p>

6.6 Raba energije v turističnih podjetjih

Raba energije v turističnih podjetjih

V destinaciji bomo pripravili Načrt aktivnosti za dvig okolju prijaznega poslovanja. Javnim zavodom in turističnim ponudnikom bomo pripravili grafike, ki bodo spodbujale k varčnemu ravnanju z energijo. Prav tako bomo spodbujali certificirane ponudnike, da javno objavijo podatke o porabi energije v svojih obratih.